

Бесінші оқу жылында нашар еститін балалар мұғалімнің орындауындағы және жазбадағы музыканы тыңдау кезінде музыкалық қойылымдар туралы түсінігін кеңейтеді. Балалардың назарын оркестрдің, хордың, дауыстардың (ерлер, әйелдер, балалар) дыбысына аударады.

Мектепке дейінгі білім берудің толық курсынан өткен нашар еститін балалар көп жағдайда билеуге, музыканың көңіл-күйіне сәйкес келетін мәнерлі қимылдарды өз бетінше таңдауға, жүргізуші ретінде әрекет етуге деген ұмтылысты дамытады. Балалар қозғалыстарды мәнерлі және ырғақты орындайды, жұптардағы (бағандардағы, шеңберлердегі) қимылдары келісімді болады, ойын бейнелерін сахналық қойылымдарда, дөңгелек билерде мәнерлеп жеткізеді, композиция бойында бейнелі - рөлдік әрекетті сақтайды. Олар әлем халықтарының ұлттық билерінің элементтерімен, тән би қимылдарының ерекшеліктерімен, олардың ырғағымен, мәнерлілігімен таныс болады.

ӘДЕБИЕТТЕР:

1. Губарева, Н.В. Дифференцированный подход в процессе коррекции и развития координационных способностей у школьников с различной степенью нарушения слуха: автореф. дис. ... канд. пед. наук / Н.В. Губарева. — М., 2009.-24 с
2. Головчиц Л.А. Дошкольная сурдопедагогика: Воспитание и обучение дошкольников с нарушениями слуха: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. Заведений
3. Лях В.И. Координационные способности: диагностика и развитие. - М.: ТВТ Дивизион, 2006. – 290
4. Кагарлицкая А.С., Тугова Н.А, Шелгунова Н.И, Программа музыкально-ритмических занятий, 1988, 1992
5. Ветлугина Н.А, «Музыкальное развитие ребенка», 1968
6. Россихина В.П., Александрова Н.Г. и ритмика Далькроза в нашей стране-В кн: Из прошлого советской музыкальной культуры/238-270
7. Ветлугина Н.А, 1968.
8. Зимина А.Н./Основы музыкального воспитания и развития детей младшего возраста.-М.Просвещение,1989
9. Речицкая Е.Г. Развитие младших школьников с нарушениями слуха в процессе внеклассной работы. М., 2004. — 156 б
10. Яхнина Е.З. Методика музыкально-ритмических занятий с детьми, имеющими нарушения слуха: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений./ Под ред. Б.П. Пузанова. М.: ВЛАДОС, 2003. — 272 б.

ӘОЖ 541.124

<https://doi.org/10.53355/z3045-5244-5524-s>

БАЛАЛАРДЫ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ҚАБІЛЕТІН ДАМУДА ТАНЫМДЫҚ ҚАСИЕТІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ЖОЛДАРЫ

Байтақ Ж., Рыспаев И., Сембай А., Зияда Р.

Шығармашылық оқыту білім беру бағдарламаларының музыкалық білім мамандығының
МҚ-411 топ., МҚ-231 топ студенттері

Ғылыми жетекшісі: Таубалдиева Ж.Ш., п.ғ.к., доцент, шығармашылық оқыту білім
беру бағдарламаларының қауымдастырылған профессоры (доцент)

І.Жансүгіров атындағы Жетісу университеті, Талдықорған қ.

E-mail: z.taubaldieva@mail.ru

Мақалада әңгімелесудің арнайы әзірленген және әзірленбеген түрлерінің әдіс ретінде саз сабағын ұйымдастыруда қолданылуы сарапталып, олардың баланың диалогті сөйлеуін

дамытудағы рөлі ашылған. Эстетикалық тұрғыда тұлға тәрбиелеу мақсатында авторлар мектепке дейінгі және мектепалды жастағы баланың қарым-қатынастық, танымдық және бейнелі-қимылдық қырынан дамуына қатысты бірішама зерттеулерді қарастырылған.

Тірек сөздер: әңгімелесу, сөйлеуді дамыту, аңыз әңгіме оқу.

В статье рассмотрено использование преднамеренных или непреднамеренных видов беседы как методов организаций деятельности по обучению детей к музыке и рассмотрена их роль в развитии диалогической речи ребенка. Для воспитания эстетически развитой личности авторами изучены ряд исследований и предложены практические материалы по коммуникативному, познавательному и образно-двигательному развитию детей дошкольного и предшкольного возраста.

Ключевые слова: беседа, развитие речи, чтение сказочного рассказа.

The article discusses the use of deliberate or unintentional types of conversation as methods of organizing activities for teaching children to music and their role in the development of dialogical speech of the child. To educate an aesthetically developed personality, the authors studied a number of studies and offered practical materials on the communicative, cognitive and figurative-motor development of children of preschool and preschool age.

Key words: conversation, speech development, reading a fairy tale story.

Баланы жастайынан шығармашылыққа баулуда қандай іс-әрекетте болсын, баламен әңгімелесуді дұрыс құру маңызды болып табылады. Қазіргі қоғамның жаңғыруы кезеңінде халықтық дәстүр бойынша тәрбиелей отыра, балаларды сөйлетуге қызықтыратындай жағдаяттар арнайы тудырылмаса, олардың бір нәрсе туралы түсіндіріп айтуы, дәлелдеп сөйлеуі немесе ой-пікірін білдіруі ойдағыдай жүзеге аспай жатады. Бұған себеп, біріншіден, бала тілінің ата-әже ықпалымен тиісті деңгейде жетілмеуі болса, екіншіден, тәрбиеші мен мұғалімнің әңгімелесуде жіберетін қателерінің салдары болуы мүмкін. Педагогтар әдіскер ғалым Ш. Сарыбаевтың әр сабақтың тәжірибе жүзінде сөйлеу сабағы болуын ескерткенін саз сабақтарын ұйымдастыруымызда да ұмытпауымыз керек.

Баламен әңгімелесу барысында бала ойлау операцияларына (талдау, жинақтау, салыстыру, қорытындылау), өз ойын білдіруге, тындауға және қарсыласын түсінуге, айналасындағыларға түсінік беруге, қойылған сұрақтарға жүйелі жауап беруге үйренеді. Әңгімелесуде балалардың байланыстырып сөйлеу тілі дамиды және педагог балаларды ортақ қызықты тақырыпқа жетелеп, бір-бірімен сөйлесуге деген қызығушылықтарын тудырады. Тақырып ретінде белгілі бір баланың тәжірибесі алынса және ондай әңгіме айтатын балалар көп болса, әңгіме бағалы бола түседі.

Тілді психологиялық қырынан ғалым Л.С. Выготский және оның мектебіндегі шәкірттері қарастырды. Олар ойлап шығарған «дамыта оқыту» концепциясы бала тілінің табиғи деңгейлік даму кезеңдерін көрсетеді. Л.С. Выготский, А.А. Леонтьев, И.А. Зимняя және басқалар ұсынған «әрекет теориясы» ұйымдастырылған оқу іс-әрекеттері барысында бала тілінің даму деңгейіне сүйенеді, оның ұстанымдары баланы алға сүйрейді. Балаларды оқу үдерісінде тілдік әрекетке келтіру үшін ғалымдар мынандай талаптар ұсынады:

1. сөйлеуге қажеттілік тудырылу, яғни балаларға тапсырмалар беруде олардың балаларды өзара сөйлететіндей етіліп берілуі;

2. тіл мазмұнын нақтылау (не туралы сөйлейтіні);

3. тілдік құралдардың (тіл таңбалары: сөздер, сөз тіркестері, т.б.) жеткілікті болуы [5., 216.].

Тілдік құралдар, материалдар әрбір ұлт тілінде бар, тұрақталған, әдеби нормасы қалыптасқан, тіл заңдылықтарына сүйенетін құралдар болса, олардың қолданысқа түсуі адамдардың жасына, әлеуметтік тұрқына, біліміне, қоғамдағы орнына, жеке мінезіне, өзіндік қабілеттеріне байланысты әртүрлі болады. Мысалы, үлкендердің сөйлеуі мен баланың сөйлеуін салыстыра алмайсың, екеуі екі басқа. Үлкендер ұлт тілінде бар тілдік құралдарды баланың жасына қарай таңдап-талғап қолданбаса, балаға ойын тез қабылдата алмайды.

Сөйлеу тілі үш қызмет атқарады: қарым-қатынастық, танымдық және тәртіптеушілік. Бұны сабақта қойылатын міндеттерден байқай аламыз. Тілдің қарым-қатынаста, сөйлеу ортасында дамитыны ғылыми тұрғыда дәлелденген. Тіл балаға қоршаған ортаны, оның мәдени-тұрмыстық құралдарын тануға көмектеседі. Туындаған жағдайларға байланысты орыс мектебінде оқытылатын, немесе өз ана тілінде белгілі себептерге орай еркін сөйлеп дағдыланбаған балалардың сөйлеу тілі тиісті деңгейде қалыптаспайды. Сондықтан саз, өнер мектептерінің әрқайсысында сабақ барысында әңгімелесу, баламен жеке және топтық сөйлесулер үздіксіз пайдаланылуы керек.

Сонымен, әңгімелесу – әрі әдіс, әрі ана тілді, сөйлеуді дамыту құралы. Мұны жете түсіну үшін әңгімелесу әдісімен өнер мектебінің 6-жастағы балаларымен өткізілген саз сабағының құрылысына назар аударалық. Сабақтың жоспары төмендегіше құрылды:

Сабақ мақсаты: Күйдің құрылысы, мәні туралы жүйелі ақпарат беру, дәстүрлі күйге сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу, өнерді тануға және ол туралы әңгімелей алуға ынталандыру.

Білімділік: Күйдің мәні мен мазмұны туралы ақпарат беру. Күй өнерінің негізін қалаушылары туралы мәлімет беру. Күй мен күйші айырмашылығын түсіндіру.

Дамытушылық: Күй туралы баланың алғашқы дүниетанымдық көзқарасын қалыптастыру. Музыкалық танымын, зейінін, ой-қиялын, есте сақтау дағдыларын дамыту.

Тәрбиелік: Ұлттық дәстүрлі күйге сүйіспеншілікпен қарауға, күйді тыңдату және қимылын келтіре орындату арқылы баланың ішкі рухани сезімталдығын тәрбиелеу. Күй мен халықтың бастан кешкен тарихының байланысын көрсету.

Сабақ түрі: интегративті (Қазақстан тарихы, музыкасы, әдебиеті, ритмика)

Пәнаралық байланыстар: Қазақстан тарихы, музыка тарихы, сольфеджио, ритмика, ырғақ.

Қолданылатын әдіс-тәсілдер: аңыз әңгімені оқу, әңгімелеу және әңгімелесу, күй құрылысын талдау-жинақтау.

Материалды-техникалық құралдар: CD-жазбалары, домбыра аспабы, слайдтан ноталарды, суреттерді көрсету.

Интегративті (біріктірілген) 1 сағаттық оқу үдерісінде домбыра аспабының оқытушысының балалармен 4 рет әзірленбеген әңгімелесу өткізуі педагогтің сабақ мақсатына біршама қол жеткізуіне ықпал еткен.

Бірінші әңгімелесу оқушының үй тапсырмасын тексеру барысында өткізілген. Қойылған сұрақтар:

1. Орындаған шығарманда сен қай жолдағы қимыл-қозғалысты көрсеттің?
2. Қандай динамикалық белгілерді пайдаландың?
3. Мәтінде қандай динамикалық белгілерді орындадың?

Екінші әңгімелесу домбыра мен күйші туралы аңыздардан үзінді келтіріп, CD-жазбасын тыңдатқызған соң өткізілген. Педагог аңызды мәнерлеп оқып, күйдің ақпарат жеткізуші өнер екенін және домбыраның тілі де бар екенін көрсетті де, мынандай сұрақтар бойынша баламен әңгімелескен:

1. Күйді түсіну үшін адам нені пайдаланады?
2. Күй сурет сала ма?
3. Күй адамда қандай сезімдерді оятады? Бұл сұрақтарға толымды жауап бере алмаған Мариямға әңгіме мазмұнын жинақтап, әңгіме түйіні

шығарылды: «Демек, тіл тоқтаған жерде күй жүреді деген сөз. Күй кей жағдайларда алдыңғы орынға да шығып кетеді. Күйдің осындай мән-мағынасы бар, сондықтан да қадірлі, қастерлі. Күй тұрғанда қазақ қазақ болады, қазақ болып қала береді».

Жаңа сабақ материалдарын оқушыға үйретіп шыққаннан соң, «Кеңес» күйіне оқушымен талдау жасауда оқытушыға әңгіме үстінде тапсырма беру, негізінде әңгімелесу тәсілдеріне жүгінуге тура келді.

1. Күйдің басын көрсет.
2. Мәтіні қалай өзгереді (секіреді, жоғары және төмен түседі).
3. Қандай қимыл-қозғалысқа ұқсайды?

Беріліп отырған сабақ барысында оқытушы бжастағы мектепалды топ баласынсұрақтарымен түрлі әрекетке салды: күй арқылы жеткізілетін қимыл-қозғалыстарды көрсетті және атады; динамикалық белгілерді орындап, тыңдап, көріп әрі орындады; күйдің қасиеттері туралы проблемалық сұрақтар төңірегінде ойландырды, өздігінен жауап іздетті; күйдегі қимыл-қозғалыстарды салыстырды, ажыратып топтады.

Ескеретін жайт: балалармен әңгімелесу шынайы, жанды болуы керек. Бұл талап сабақта ұсталынды. Мариям жауап бере алмай жатқанда, жетелеуші, демеуші сұрақтармен көмек берілді. Орысша қолданған тіркестеріне «волнообразный» деген кезде «толқыған теңіз сияқты» деп айтылып, ол тіркес бірлесе қайталанды. «Күй толқыған теңіз сияқты, бірде жоғары секіреді, бірде төмен түседі» деп қимылы көрсетіліп, бала тіліне теңеу сөз енгізілді. Балалармен әңгімелесутақырыпты жинақтап, бекіту мақсатында мынандай сұрақтар төңірегінде өрбіді:

1. Күйдің ерекшелігі қандай?
2. Белгілі күйшілерді және күйлерді атап бер.
3. «Кеңес» түсінігі нені білдіреді?
4. Лига деген қандай орындау тәсілі?
5. «Кеңес» күйінде қандай қағыстар және ырғақтар орындалады?
6. «Кеңес» күйі неше бөлімнен құрылған?

Жинақтап айтқанда, сөйлесу әрекеті кезіндегі жанды, шынайы тілдік қатынас, яғни әңгімелесу, бала тілін дамытудың тиімді құралы әрі сабақты ұйымдастырудың әдісі. Оның ұйымдастырылу формалары мен мазмұны сабақтың өткізілу әдісі ретінде баланың педагогпен сөйлесу деңгейі мен оның мазмұнының көрсеткіші екендігін көрсетеді зерттеушілер [2,3]. Байқалып тұрғандай, кейбір сұрақтар толыққанды қойылмағандықтан («Қандай қимыл-қозғалысқа ұқсайды?»), балаға бірден түсінікті болмай қалды. Сол сияқты оқушының сөздік қорының аздығы кейде оның толық жауап бере алмай қалуына әкелді. Сондықтан балаларды қарым-қатынасқа тарту үшін ұйымдастырылған оқу іс-әрекеті үстінде өздерінің сөйлеу тіліне педагогмынандай талаптар қоюы керек:

- Мазмұнды, дәл және логикалық байланыста сөйлеуі;
- Сөздерінің балалардың жас ерекшеліктеріне сәйкес болуы;
- Сөйлеу тілі лексикалық, фонетикалық, грамматикалық, орфоэпиялық жақтан дұрыс болуы;
- Әдеби тілі бала түсінігіне сәйкес бейнелі, айшықты болуы;
- Сөйлегенде үн реңкін сақтау, мәнерлі, құлаққа жағымды дауыспен сөйлеу;
- Сөйлеу мәдениетін сақтау, яғни ойды, идеяны мимика, пантомимка, бейнелі қимылдар арқылы жеткізу[1].

Мектепалды оқыту, балабақшаның мектепке даярлық топтарында балалардыңбайланыстырып сөйлеу тілі жеткілікті дамыған болуы керек. Оның екі типі әңгімелесу (диалог) және әңгімелеу (монолог) балабақшада бала тілін дамыту құралы ретінде арнайы ұйымдастырылатын оқу іс-әрекеттерінде 5-6жастан бастап жүзеге асырылып келеді.

Күнделікті қарым-қатынаста диалогтік сөйлеуді қалыптастырудың негізгі әдісі – тәрбиешінің балалармен әңгімелесуі. Тәрбиешінің балалармен әңгімесі, егер топта жағымды атмосфера болған жағдайда дамытушылық сипатта болады. Бұл жағдайда қарым-қатынаста басты жағдай бала тұлғасын түсіну қабылдау болып табылады. Бала егер үлкендер әңгімесінен ақылдылық, қызығушылық сезінсе, олармен қарым-қатынасқа шын ниетімен кіріседі.Тәрбиеші балалармен кез-келген уақытта әңгімелесе алады.

Балалармен жүргізілетін әңгіме жеке және ұжымдық әңгімелесулер деп те аталады. Ұжымдық әңгіме үшін нағыз бағалы уақыт серуен кезі. Кіші топта өткізілетін әңгімелесу балаларды қоршап тұрған заттармен байланысты: олар ойыншықтарды, көліктерді, топ ішіндегі мүліктерді, ауладағы, отбасындағы құралдарды бақылайды. Естияр және ересек топтарда әңгіменің тақырыбы балалардың қоршаған өмірден, кітаптан, теледидардан алған тәжірибелері мен жаңа білімдері арқылы кеңейе түседі. Балалардың сөйлеуіне тәрбиеші қатты әсер ететіндіктен, оның сөйлеуінде балалардың жас ерекшеліктері ескерілуі керек.

Ұлттық аспапта ойнауға үйренуге бала 5 жастан келеді, бұл сыныпта баламен жеке әңгіме басымырақ болады. Баланы қызықтырып, өзіне қарату өте маңызды. Оқытушы алғашқы нота түрлерін үйрету сабақтарында бала көңілін аударатындай етіп машина ойыншығын пайдаланады. Слайдқа орналастырылған ашық түсті түрлі машиналарды қозғалысқа келтіре отырып, әр нотаның ырғағын салу, қысқа, созылыңқы ноталарды ұйқасты жолдарды бірлесе айтуды тәсілімен баланы нота әлеміне апара алады. Келесі сыныпта ұжымдық әңгіме бағдарлама бойынша балаға үйретілетін күйлердің тарихына орын беруде тиімді болып шықты. Балалардың күйдің шығуына негіз болған тарихи оқиғаны әңгімелеуді, мазмұнын еске ұстауды тапсырған оқытушы бала әңгімесінің жүйелі болуына назар аударады.

Диалогтік сөйлеуді дамытудың келесі тиімді әдісі балалардың ойындары. Мазмұны мен түрлеріне қарай олар: мазмұнды-бейнелі, қимыл-қозғалыс, дидактикалық, құрылыс, кейіптендіру ойындары болып бөлінеді. Мысалы, саз ырғағына енгізу үшін атқа отырғандай етіп, оқушы баланы орындыққа отырғызып, «Шауып келем, шауып келем қатты мен, шауып келем, шауып келем атпенен» дегізіп, динамикалық лепті, ритмикалық қозғалыстар жасату немесе «Жел соғады, күн бұлттанды, жаңбыр жауды себелеп» дегізіп, біркелкі ырғақты қозғалыстарға келтіру үйретілетін саздың мазмұнына қарай қолданылады.

Жиықтап айтқанда, баланы арнайы түрде әңгімелесуге үйретуде педагогтің заттық нысандарды көрсете отырып сөйлесу, көркем әдеби шығармаларды мәнерлеп жатқа оқу, балаларға сөздік не қимылдық тапсырмалар беру, диалог құруға түрткі болатын сөйлесу жағдаяттарын тудыру, түрлі қимылдық ойындар ойнату әдістері қолданылады. Ойын түрлеріне (мазмұнды рөлдік, сөздік дидактикалық, қимылдық, сахналық және драматизациялық) қарата қолданылатын орындары, жүргізілу тәсілдері (бейнелі ойыншықтар, қуыршақтар, картина-суреттер арқылы) бір-бірінен өзгеше болуы керек. Олар балалардың ана тілінде сөйлеуінің даму деңгейлеріне, жас ерекшеліктеріне байланысты таңдалып, саз сабағында көркем сөздің не тыңдатылатын ән мен күйдің мазмұндық мәнеріне келтіре оқушының диалогтік сөйлеуін қалыптастыруда тиімді болып табылады.

А.Н. Леонтьев педагогпен ең аз қатынас жасаса да, әр бала өзгелермен қарым-қатынасқа түсуге үлкендердің бағдарлауымен баратынын, балада үлкенге деген сенім мықты болған жағдайда, ол тіпті ата-анасынан гөрі өзін толғандыратын мәселелерді өзінің музыка не денешынықтыру жетекшілеріне айта бастайтынын психолог ғалым ерекше ескерткен [2, 127б.]. Педагог кез келген тақырыпта, кез келген жағдаятта баламен сөйлесуге міндетті. Бұл сөйлесулер еркін түрде, қыспақтаусыз өтіп жатады. Оқытушының сөзі сұрақ қою, түсінік беру, нұсқау жасау, бір нысан туралы түсіндіру тәсілдерімен көрінеді. Әзірліксіз жүріп жататын сөйлесулердің бала тілін жетілдіруде маңызы зор. Ол бала тілін барлық қырларынан жетілдіреді, яғни диалогтік, монологтік сөйлеу қабілеттерін арттырады. Жекелеген сөйлесулерде бала тіліндегі қате қолданыстар анықталады. Осы орайда тиімді жұмыстар жүргізіледі, яғни қате сөздері түзетіледі, байланыстырып дұрыс сөйлеу үлгісі беріледі, ән мәтіндеріндегі кейбір сөздер, тіркестер дұрыс айтқызылып жаттықтырылады, баланың білгісі келетін мәселелері-сұрақтары айқындалады, қызығушылығы бар тақырыптар ажыратылады.

Ұжымдық әңгімелесулердің ең қызықты түрлері –серуендер, көрмелерге, спорттық алаңдарға жасалатын экскурсиялар. Баламен өткізілетін жеке әңгімелесулерге таңғы және кешкі кезеңдер ыңғайлы. Әзірленбеген әңгімелесулерді арнайы тақырыптарға алдынала ойластырып өткізу нәтижелі болатын әзірленген әңгімелесудің басты шарты. А.Г. Рузскийдің, А.Э. Рейнштейннің баланың байланыстырып сөйлеу тілін қарастырған еңбектерінде баланың өзі тұрғылас балаларға қарата айтылған сөзінің байланыс формалары сақталған, сөздік қоры кеңірек, сөйлемдері жайылмалы келетіндігі айтылған [4, 44б.]. Әңгімелесу тақырыптары, тақырыпқа негізделген әңгіме мазмұны балалар қатысатын топ міндеттеріне, баланың жас ерекшелігіне байланысты алынады. Мысалы, «Тоғыз құмалақ», «Асық ату» ойындары, «Атжарыс» өтіп жататын алаңдарға балаларды апарып келіп, оларға «Боз жорға», «Сарыарқа» күйлерін тыңдататын болсақ, ұлттық рухани тәрбие мақсатында оларға түсінетіндей сұрақтар қойып, әңгімеге баланы біртіндеп тарту көзделеді. Алдынала

әзірленген сұрақтар соңғы әңгімеге қатысты арнайы дайындалса, ол сұрақтар серуен кезіндегі балалардың әзірленбеген әңгімелесулеріне негізделуі керек.

Жинақтап айтқанда, диалогтік сөйлеудің нормаларын балаларды жас кезінен оқытатын әрбір педагог және тәрбиеші мектеп жасына дейінгі бала өміріндегі барлық әрекеттерде сақтайтын болса, қимылдық әрекеттермен белсенді және орнымен қолданса, баланың танымдық ой-өрісі артып, көркем өнерге деген эстетикалық қызығушылығы өрістейтін болады.

ӘДЕБИЕТТЕР:

1. Ауталипова У.И. Речевая культура общения и пути ее формирования у детей дошкольного возраста. Алматы, 1996.
2. Леонтьев А.А. Исследования детской речи //Основы теории речевой деятельности. –М., 1974.
3. Кириллова Ю.А.Интегрированные музыкально-речевые занятия для дошкольников – М., 2005. – 224с.
4. Рейнштейн А.Э. Особенности влияния взрослого и сверстника на развитие речи дошкольников: дис...канд. психол. наук. – М.,1982.
5. Стародубова Н.А. Теория и методика развития речи дошкольников. 5-басылым. Педагогическое образование. «Академия», 2006.

УДК 372.881.111.1:004

<https://doi.org/10.53355/s3429-4640-4526-t>

ШЕТ ТІЛІН ҚАШЫҚТЫҚТАН ОҚЫТУДАҒЫ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ҚОЛДАНУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Бақыт Ж., Ибрагим А., Ергешова Х., Павлодар педагогикалық университетінің студенттері
Павлодар педагогикалық университеті, Павлодар қ.

E-mail: zhainabakyt@gmail.com

Мақалада білім беру процесіндегі шет тілін қашықтықтан оқытудағы технологияларды қолдану ерекшеліктері мен қолданудың заманауи теориялық аспектілері қарастырылды. Қашықтықтан оқыту интерактивті болуы керек, яғни студенттер оқытушымен де, өзара да қарым-қатынас жасай алуы керек, электрондық пошта немесе әртүрлі мессенджерлер арқылы ғана емес, тікелей "виртуалды сыныптар" деп аталатын нақты уақыт режимінде. Қашықтықтан оқыту – бұл Интернет-технологиялардың ерекше құралдарымен немесе интерактивтілікті көздейтін басқа да құралдармен іске асырылатын қазіргі заманғы дербес оқыту нысаны деген тұжырым жасалды.

Тірек сөздер: білім беру, ақпараттық технологиялар, қашықтықтан оқыту, онлайн, интернет.

В статье рассматриваются особенности применения и современные теоретические аспекты использования технологий дистанционного обучения иностранному языку в образовательном процессе. Дистанционное обучение должно быть интерактивным, то есть учащиеся должны иметь возможность общаться как с преподавателем, так и друг с другом не только через электронную почту или различные мессенджеры, но и непосредственно в режиме реального времени, так называемые "виртуальные классы". Делается вывод о том, что дистанционное обучение - это современная самостоятельная форма обучения, реализуемая специальными средствами интернет-технологий или другими средствами, предполагающими интерактивность.

Ключевые слова: образование, информационные технологии, дистанционное обучение, онлайн, интернет.